

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Технології психолого-педагогічної підтримки вчителів і дітей у кризових ситуаціях
Освітня програма	Початкова освіта
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю з	Залік
Мова викладання	Українська
Викладач	Петренко Оксана Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і методики виховання РДГУ.
CV викладача на сайті кафедри	https://ktimv.itup.com.ua/?page_id=1184
E-mail викладача	oksana.petrenko@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: підготовка майбутніх учителів початкової школи до надання психолого-педагогічної підтримки вчителям і дітям, ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними технологіями такої підтримки, усвідомлення специфіки кожної з існуючих технологій, обґрунтування доцільності вибору тієї чи іншої технології, оволодіння компетентностями застосовувати відповідні технології та уміннями оцінити ефективність їх реалізації в умовах війни й повоєнного періоду.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з основними технологіями психолого-педагогічної підтримки вчителів і дітей у кризових ситуаціях;
- сформулювати усвідомлення специфіки кожної з існуючих технологій, обґрунтування доцільності вибору тієї чи іншої технології;
- забезпечити оволодіння компетентностями застосовувати відповідні технології;
- сформулювати уміння оцінювати здобувачами вищої освіти ефективність реалізації відповідних технологій в умовах війни й повоєнного періоду.

Інтегральна компетентність. Здатність виконувати завдання дослідницького та/або інноваційного характеру в професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності у сфері початкової освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК-8. Здатність до ухвалення ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети на основі етичних міркувань.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК-3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи, у вихованні і розвитку учнів у стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК-4. Здатність до педагогічного партнерства (наставництво, супервізія, інтервізія тощо), до організації роботи інклюзивного класу, до створення безпечного освітнього середовища; здатність працювати в команді із залученням інших фахівців.

СК-5. Здатність планувати, організовувати й управляти робочими та освітніми процесами в початковій освіті, прогнозувати та оцінювати їхні результати, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Кризові ситуації, стрес, травма, ПТСР. Психолого-педагогічна підтримка вчителів і дітей

Тема 1. Психолого-педагогічна підтримка вчителів і дітей у кризових ситуаціях.

Вступ до курсу. Очікування здобувачів від курсу. Кризові ситуації. Причини виникнення криз. Види криз. Принципи надання психолого-педагогічної підтримки в кризових ситуаціях.

Тема 2. Екстремальні впливи на психіку: стрес, травма, ПТСР.

Екстремальні впливи на психіку: стрес і травма. ПТСР і травма у дітей. Стрес в роботі вчителя. Вікові особливості проживання дітьми кризових, стресових і травматичних подій. Дитячий стрес.

Тема 3. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій

Вплив надзвичайних ситуацій на людину, родину, громаду. Піраміда психологічної підтримки. Розвиток технологічного підходу в теорії і практиці психолого-педагогічної підтримки. Потреби дитини під час війни.

Тема 4. Педагоги як основна доросла підтримка для дитини

Турбота педагога про себе. Самодопомога при ускладнених станах. Прийоми самопомоги під час тривалих станів зниження настрою та відсутності сил (депресивних станів). Робота з батьками учнів. Як батьки можуть допомогти своїм дітям. Як зберегти психічне здоров'я родини.

Змістовий модуль 2. Психолого-педагогічні технології підтримки вчителів і дітей у кризових ситуаціях

Тема 5. Особливості спілкування з дітьми під час війни

Складні емоції та почуття під час війни. Як говорити з дітьми про війну. Система допомоги дітям через дорослих. Ненасильницька комунікація. Особливості комунікації педагога з батьками учня.

Тема 6. Резилієнс як здатність справлятися з важкими ситуаціями

Зміст та значення резилієнсу. Поняття резильєнтності. Чинники розвитку резильєнтності. Протистояння надзвичайним ситуаціям. Зона стійкості. Виховання стійкості. Резилієнс сім'ї (родини).

Тема 7. Психолого-педагогічні технології підтримки вчителів і дітей у кризових ситуаціях

Арт-терапевтичні технології у психолого-педагогічній підтримці вчителів і дітей у кризових ситуаціях. Можливості арт-терапії. Організація арт-терапевтичної діяльності (Ізотерапія. Казкотерапія. Піскова терапія. Фототерапія. Музикотерапія. Танцювальна терапія.). Ігрові технології в психолого-педагогічній підтримці в кризових ситуаціях.

Тема 8. Банк технологій психолого-педагогічної підтримки вчителів і дітей у кризових ситуаціях

Саморегуляція. Техніки для саморегуляції, заземлення та пошуку ресурсу. Дихання. Дихальні вправи. Інформаційно-технологічне забезпечення психолого-педагогічної підтримки вчителів і дітей. Дайджест технологій психолого-педагогічної підтримки вчителів і дітей у кризових ситуаціях.